

Finansiële beplanning onder uitdagende omstandighede

Overberg Agri Voorplant boeredag
2020, Rietpoel

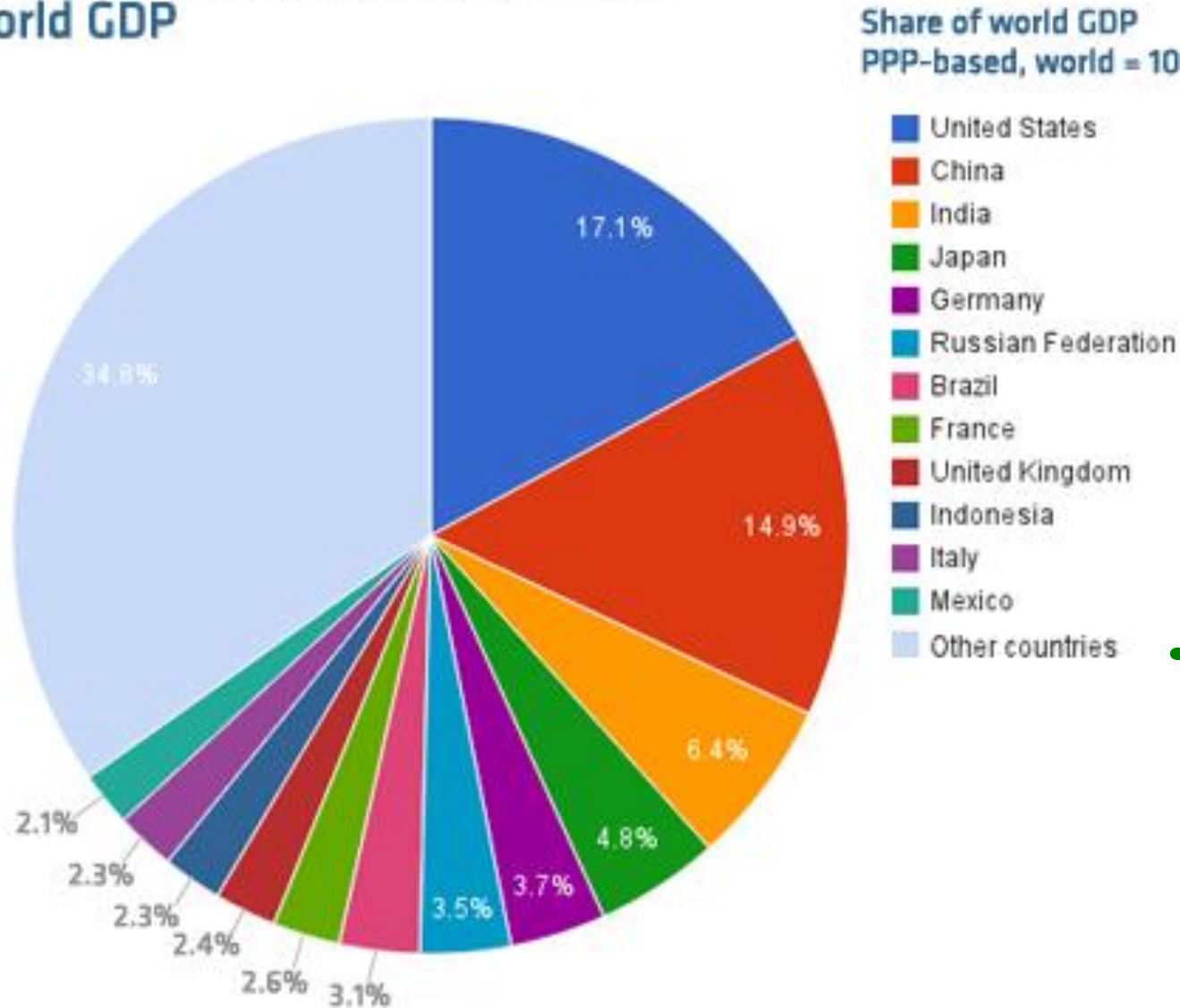

Landbou-besluitnemings omgewing gaan tans deur massiewe veranderings

- ▶ Politieke tendens - minder ondersteuning vir produsente
- ▶ Voedsel veiligheid en kwaliteit - strenger standaarde
- ▶ Verandering in vraag - wat om te produseer?
- ▶ Wisselvallige markte - waar om te verkoop?
- ▶ Veranderende sosiale waardes - vegetariese bewegings in Europa
- ▶ Tegnologiese skuiwe - hoe om te produseer?
- ▶ Hulpbron veranderinge - produksie risiko
- ▶ Effek is volgehou afname in aantal boerderye en toename in plaasgrootte
- ▶ **Impliseer toenemende belangrikheid van fyner bestuur**

Mags verhoudinge: ongelyke speelveld

Twelve largest economies by share of world GDP

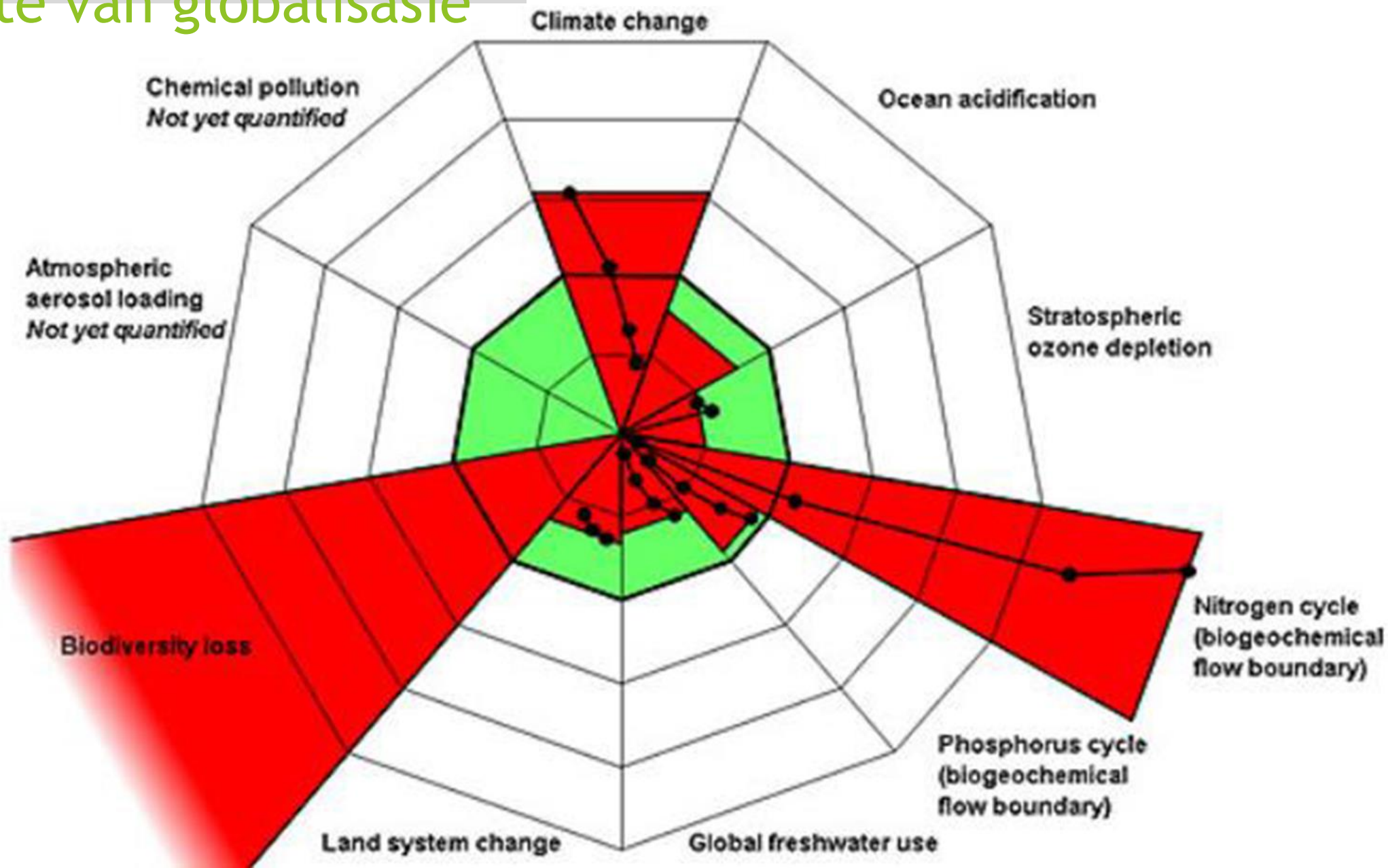
Source: ICP 2011

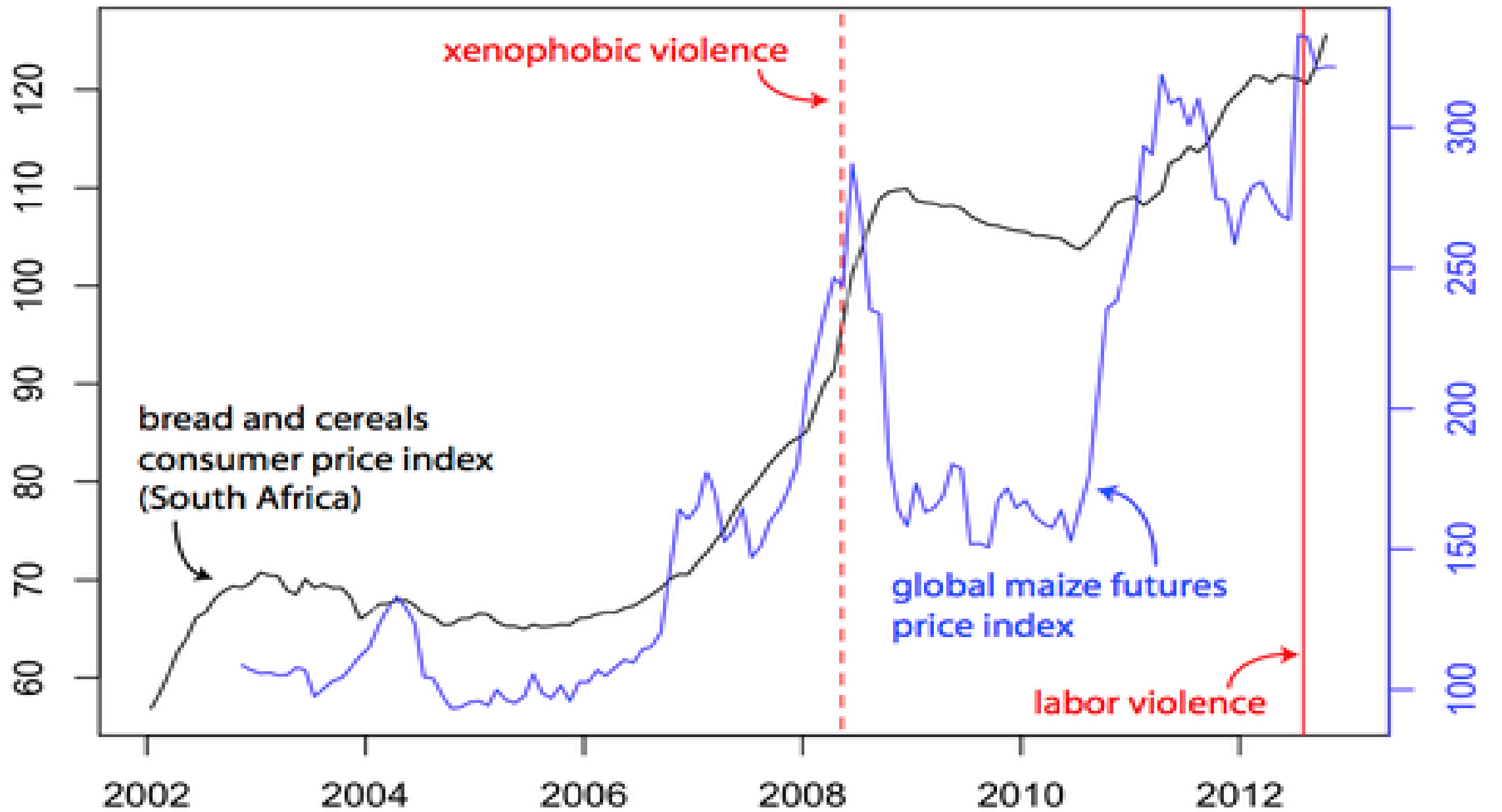
Agriculture in Europe

The EU budget for 2019 contains a total of EUR 161.7 billion in commitment appropriations. Direct payments account for 25% of appropriations (EUR 40.5 billion), rural development measures for 9.1% (EUR 14,7 billion) and other expenditure for 3.2%.

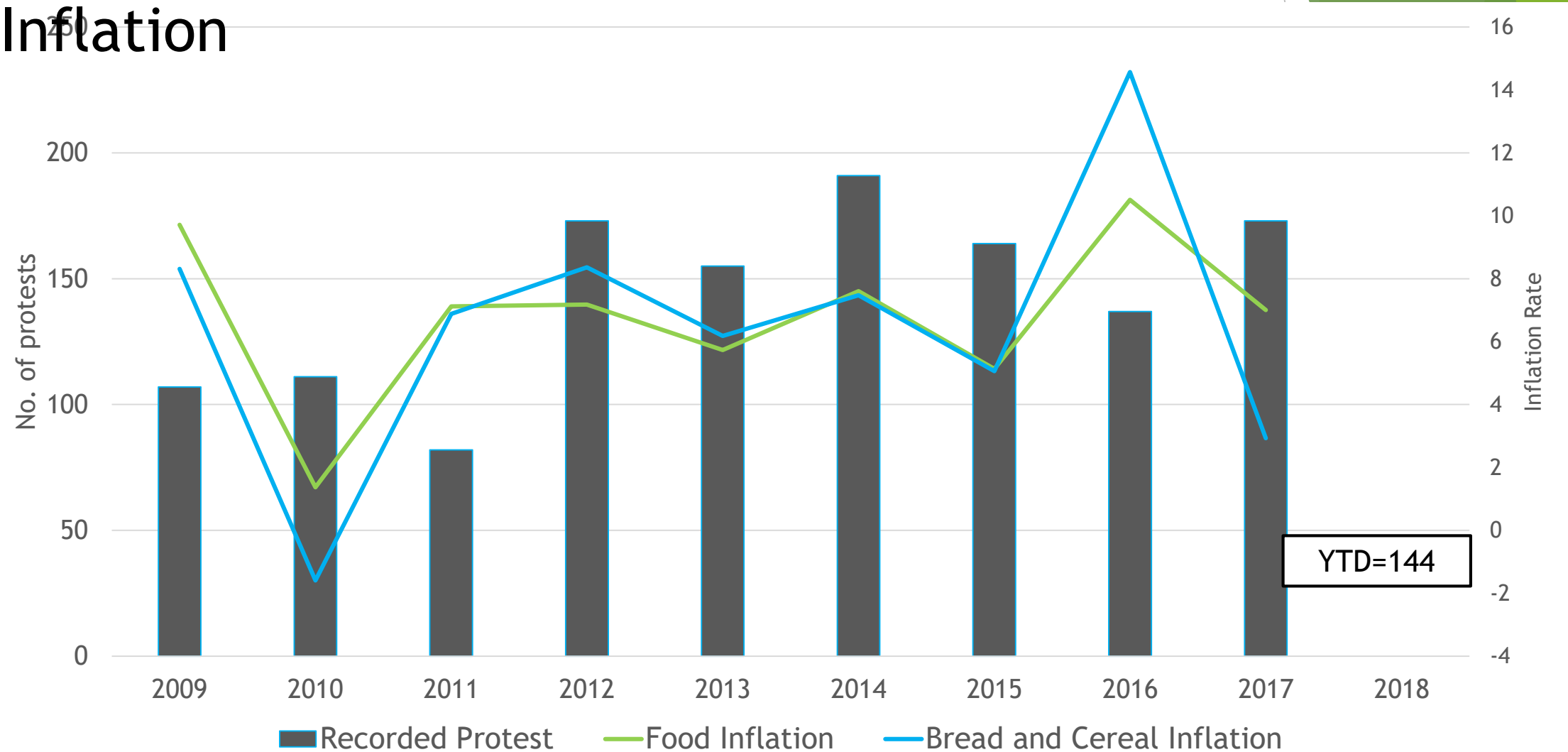
Dit is
meer as
200 lande

Koste van globalisatie

Protests and Food Inflation

Source: Municipal IQ and StatsSA

How people consume

- As income increase consumption patterns change
- Rice or maize to proteins
- High end: meat, dairy, eggs, beverages, exotic fruit, coffee tea etc.
- These products are much more energy intensive to produce.

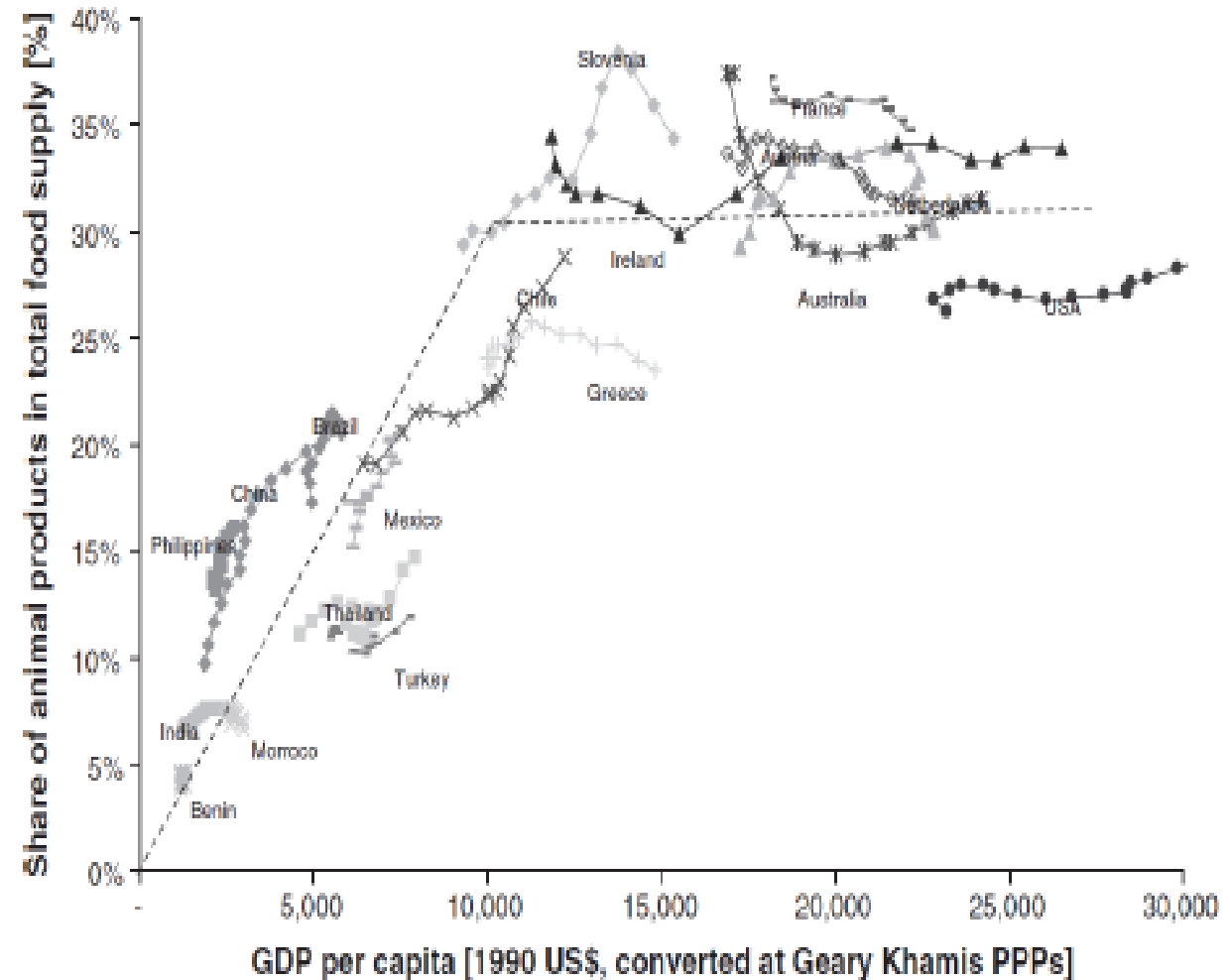

Fig. 1.4. The relative consumption of animal origin food products (share in total calories consumed) in relation to GDP per capita. The dotted line shows the relation between GDP and consumption of animal products used in this paper. Data are for the years 1990-2005 – sources: FAOSTAT (2007 and GGDC (2007). From: Nonhebel and Kastner (2011).

Energie afhanklike wêreld gemeenskap

- ▶ Toename in wêreld gebruik: 57% 2003-2030
- ▶ Industriële sektor grootste gebruiker
- ▶ Olie bly belangrikste bron van energie
- ▶ Elektrisiteit gebruik toename: 85% teen 2030

Technological environment

Information

Energy technology

Materials technology

Biotechnology

Transport

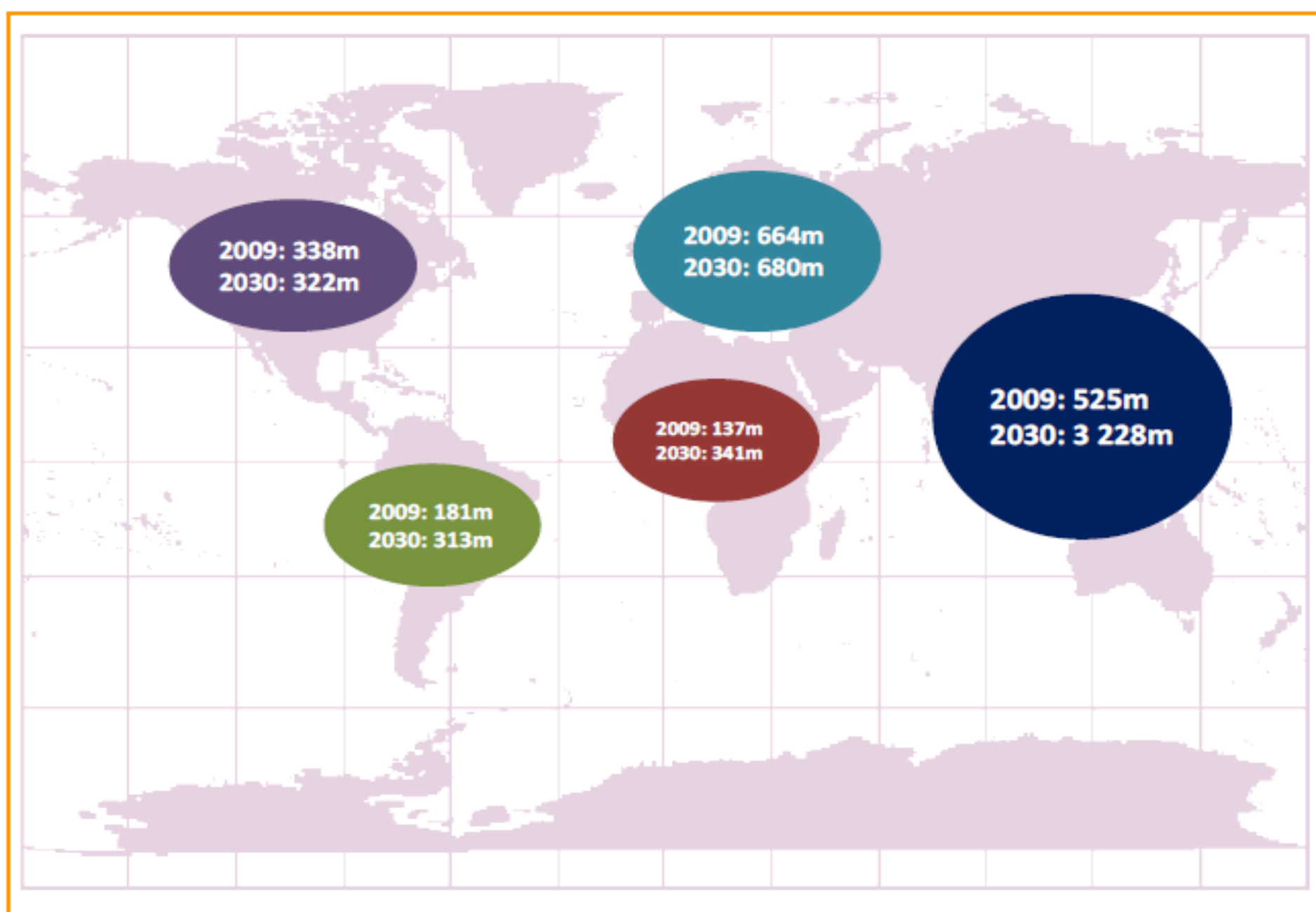

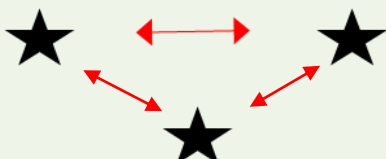
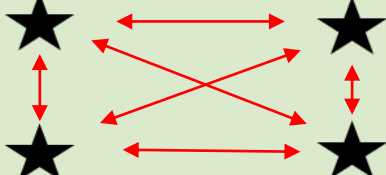
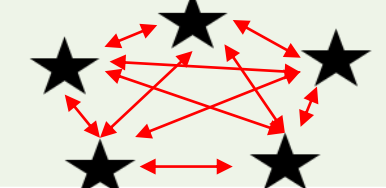

Figure 6.2: Global middle class: Daily expenditure \$10-\$100 per day per person, 2009 and 2030

Omgewing raak toenemend kompleks

- ▶ Toenemende kompleksiteit lei dikwels tot minder veerkragtigheid
- ▶ Faktore (struktuur) en verwantskappe (funksie)

	Aantal faktore ★	Aantal verwantskappe ↔
	2	1
	3	3
	4	6
	5	10

DIMENSIES VAN FINANSIËLE BESTUUR VAN DIE BOERDERY-ONDERNEMING:

I
N
V
E
S
T
E
R
I
N
G
S
B
E
S
L
U
I
T
E

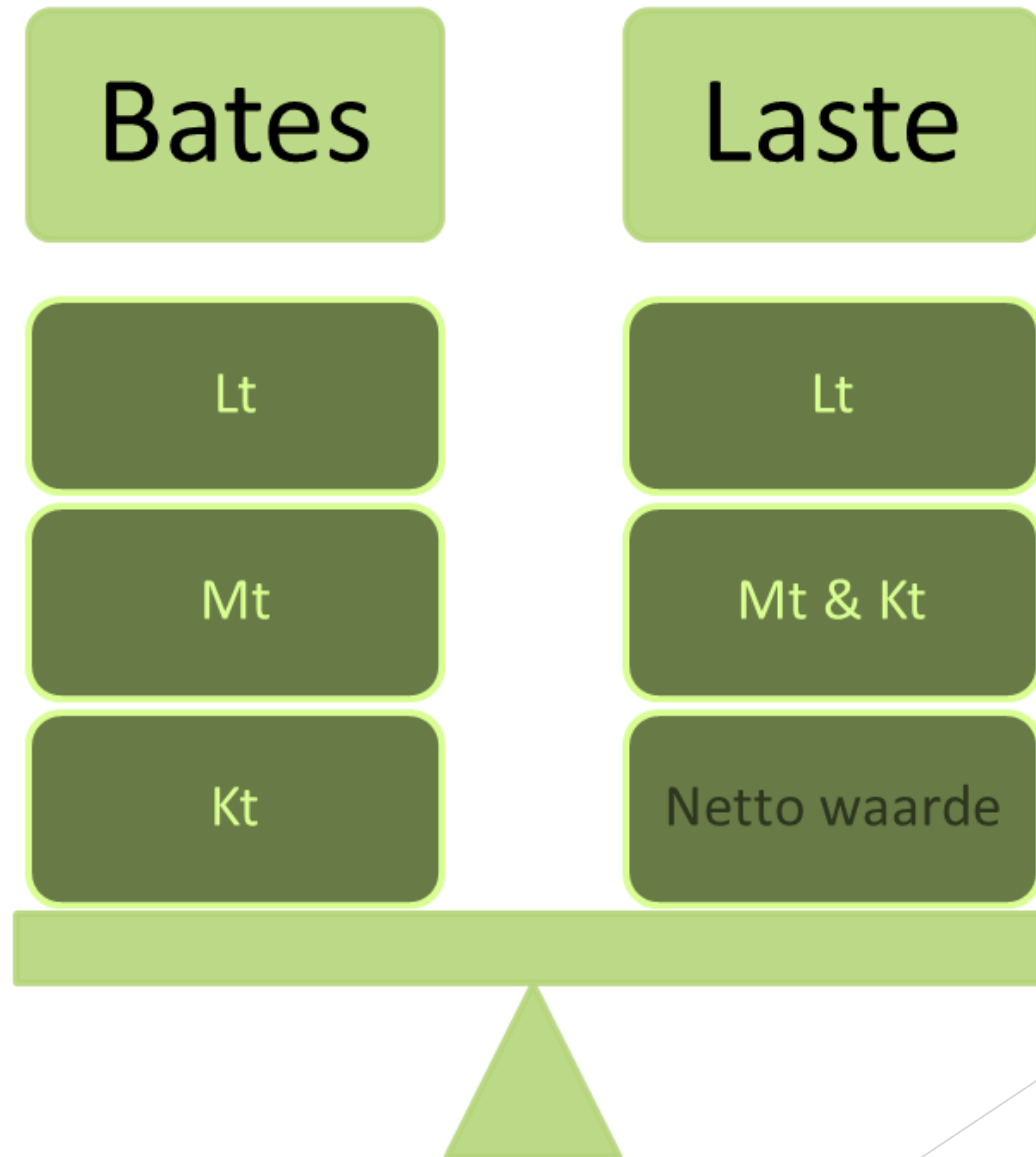
F
I
N
A
N
S
I
E
R
I
N
G
S
B
E
S
L
U
I
T
E

Uitkoms

- ▶ Wat wil/moet die finansiële bestuurder bereik??
 - ▶ Kontantvloei (wins)
 - ▶ Groei in netto waarde (eienaars belang)

Netto waarde

Landbouproductiefactoren

Faktor

- ▶ Grond
- ▶ Arbeid
- ▶ Kapitaal
- ▶ Bestuur en entrepreneurskap

Vergoeding

- ▶ Grondrente
- ▶ Lone
- ▶ Rente
- ▶ Wins

Boerdery besigheidsbeplanning: begrotings

- ▶ Begroting: geskrewe plan vir toekomstige bedrywighede uitgedruk in fisiese en finansiële hoeveelhede
- ▶ Toekoms impliseer onsekerheid en konstante verandering
- ▶ Toekoms beplanning is kombinasie van vooruitskouings, historiese data, aannames en ondervinding (“gut feel”)
- ▶ NB!! Begrotings is nie rigied, moet beskou word as beplannings hulpmiddel
- ▶ Meer NB!!!! Slegs Logika \neq intuïsie (gut feel)
- ▶ Doelwitte van begrotings:
 - ▶ Doelgerigte planne vir geheel plaas en afdelings (vertakkings)
 - ▶ Vergelyk alternatiewe opsies
 - ▶ Fasiliteer kapitaal investering besluite
 - ▶ Verstaan en beplan kontantvloei situasie van die boerdery
 - ▶ Identifiseer kern drywers van sukses
 - ▶ Identifiseer risiko

Benadering

- ▶ Hoekom finansiële beplanning op Geheelplaas?
 - ▶ Ondervang die stelsel
 - ▶ Plaas veranderlikes in perspektief van relatiewe impak
 - ▶ Meet veranderlikes aan 1 maatstaf
 - ▶ Meet verskeidenheid veranderlikes
 - ▶ Laat toe die gebruik van model om verandering te oorweeg en te evalueer (tyd horison???)

Wat moet begroting doen:

- ▶ Sensitiwiteit uitwys vir verandering
- ▶ Kritiese drywers van winsgewendheid wys
- ▶ Die impak van strukturele en ander veranderings wys
- ▶ Impak van vervanging of vernuwing wys

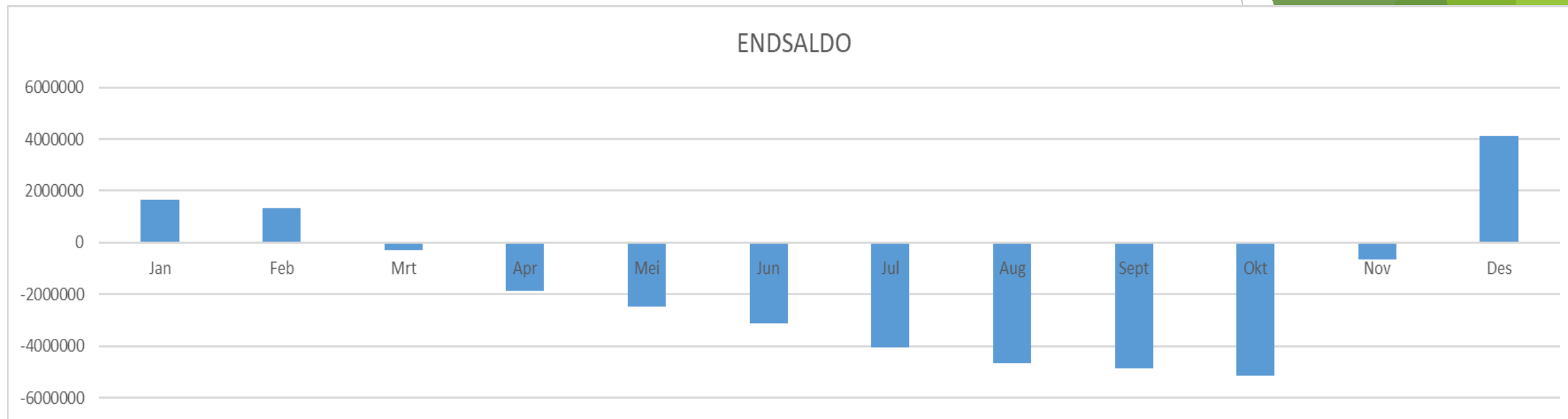
Toets veranderinge

	R/ha	R Boerdery	Stelsel verandering	Graan 300kg/ha meer	Rentekoers 1% hoër
TOTALE BOERDERY BRUTO MARGE	3068.23	4602348.86	4749060.19	5744484	5744484
NETTO BOERDERYINKOMSTE	1039.25	1558872.00	1705583.34	2701007	2701007
BOERDERYWINS	386.60	579898.25	726609.58	1722034	1593820

Kontantvloei begrotings

- ▶ Funksie:
 - ▶ Kontant tekort uitwys
 - ▶ Duur van tydperk van kontant tekort
 - ▶ Laagste draaipunt

Kontantvloei

	Scenario 1	Scenario 2
BPW (opbrengs X Prys)	1 000 000	1 000 000
Direk toedeelbare koste	500 000	550 000 (10% styging)
Bruto marge	500 000	450 000
Vaste koste	300 000	300 000
Netto boerdery inkomste	200 000	150 000 (25% afname)

Seinsitiwiteit: effek van styging in

Area	Relatiewe verandering in IOK (IRR%)			
	IOK Tipies	10% prys toename	15% prys toename	20% prys toename
Koeberg/Wellington	100%	-17.46%	-26.10%	-34.74%
Middel Swartland	100%	-14.52%	-21.67%	-29.05%
Rooi Karoo	100%	-13.77%	-20.98%	-27.87%
Goue Rûens	100%	-15.63%	-23.45%	-31.26%
Middel Rûens	100%	-19.90%	-33.33%	-43.81%
Heidelberg Vlakte	100%	-12.15%	-18.38%	-24.30%

Oorwegings:

- ▶ Finansiële prestasie
 - ▶ NB oor tyd
 - ▶ Hefboom (leverage)
 - ▶ Volhoubare groeikoers
- ▶ Teikenkoste
 - ▶ Ideale ontwerp (Idealized design)
 - ▶ Begin by die marge en ontwerp die produksie stelsel
 - ▶ Maak jou sensitief vir faktore wat wins bedreig
- ▶ Inkrementele begrotings
 - ▶ Forseer die opstel van begrotings op beskikbare kontant
 - ▶ Baie konserwatief

If you don't take change by
the hand, it might grab you
by the throat!